

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2007 ROK
dla miasta Tomaszów Lubelski**

Opracował

**Zbigniew Skawiński
Pełnomocnik
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Narkomani**

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późniejszymi zmianami), zwany dalej ustawą - zakłada:

„Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu stanowi się, co następuje:

Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do:

- podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,
- inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów,
- działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy,
- przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”.

Zadania te, według art. 2 Ustawy, wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

1. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
2. Działalność wychowawczą i informacyjną;
3. Ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju;
4. ograniczenie dostępności alkoholu;
5. leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu;
6. zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Bardzo ważną sprawą jest dostępność do alkoholu, ponieważ stanowi ona jeden z głównych czynników warunkujących poziom średniego spożycia w populacji. Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta został ustalony Uchwałą Rady Miasta Nr VII/75/2003 z dnia 27 czerwca 2003 roku i wynosi do 100 punktów sprzedaży – (sklepy) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i do 50 punktów do spożycia w miejscu sprzedaży – (gastronomia).

Obniżka akcyzy na wyroby spirytusowe spowodowała wzrost spożycia i niekorzystnie zmienia modele spożycia alkoholu. Powyższe zjawiska mają wpływ na powstawanie problemów społecznych takich jak alkoholizm czy narkomania.

Liczba punktów sprzedaż napojów alkoholowych								
<i>/stan na dzień 31 grudnia 2006 r./</i>								
OGÓŁEM	Z napojami przeznaczonymi do spożycia							
	Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży			
	Razem	Według zawartości alkoholu			Razem	Według zawartości alkoholu		
		do 4,5%	do 18%	do i pow. 18%		do 4,5%	do 18%	do i pow. 18%
98	72	72	60	20	26	26	10	9

Ocenia się, że w Tomaszowie około 1600 osób nadużywa alkoholu. Około 450 osób jest uzależnionych od alkoholu, a przeszło 2000 osób żyje w rodzinach z problemem alkoholowym. Około 75 % żon alkoholików doświadcza przemocy domowej.

Przygraniczne położenie miasta powoduje zagrożenia związane z przestępczością, narkomanią i alkoholizmem. Na dużą skalę funkcjonuje handel alkoholem i papierosami. Przyczyną wszelkiego rodzaju patologii jest duże bezrobocie. W Tomaszowie na koniec roku 2006 bezrobotnych było 1.529 osób, w tym 792 kobiet.

Gmina	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni uprawnieni do zasiłku		Kobiety	Młodzież 18-24 lat	Pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	
miasto Tomaszów Lubelski	1529	125	8,2 %	792	309	747	48,9 %

Najczęstszym rodzajem przestępstw popełnianych pod wpływem alkoholu były rozboje i wymuszenia, uszkodzenia ciała oraz bójki i pobicia. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że największym zagrożeniem dla mieszkańców miasta są osoby nietrzeźwe, a najbardziej zagrożone miejsca to park miejski, dworzec autobusowy i rejon bazarów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje pomocą 42 rodziny z problemem alkoholowym i 5 rodzin z problemem narkomanii.

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że w 2006 r. zatrzymano do wytrzeźwienia 187 osób. 49 wypadków drogowych było po spożyciu alkoholu. Na 666 interwencji domowych policji, 572 było w związku z alkoholem. W 78 przypadkach uruchomiono procedurę „Niebieska Karta”.

Wskazuje to na potrzebę intensyfikacji działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Problemy alkoholowe w mieście Tomaszów Lubelski nie odbiegają zasadniczo od problemów w innych miastach województwa lubelskiego. Istnieją jednak rodziny, gdzie nadmierne spożycie alkoholu jest przyczyną wielu problemów.

Wśród najważniejszych problemów wymienić należy:

- wzrost liczby dzieci i młodzieży pijącej alkohol, przy obserwowanej tendencji obniżania się wieku inicjacji alkoholowej,
- wzrost liczby rodzin, w których występuje przemoc związana z nadużywaniem alkoholu,
- rosnąca liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej ośrodków pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego z członków rodziny, co wskazuje, że jest to jedna z przyczyn pogłębiającego się ubóstwa gospodarstw rodzinnych,
- duża liczba przestępczości i wypadków powodowanych pod wpływem alkoholu, łamanie prawa przez osoby nietrzeźwe, przemoc w rodzinach alkoholowych.

Analiza stanu tomaszowskich problemów związanych z alkoholem i narkotykami wskazuje, że w roku 2007 do najważniejszych działań podejmowanych i finansowanych przez gminę miejską należy zaliczyć programy profilaktyczne w szkołach, tworzenie nowych miejsc takich jak: kluby, świetlice, boiska sportowe oraz alternatywnych do alkoholu form spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci: sport, rozrywka, rekreacja, imprezy bezalkoholowe, a także pomoc psychologiczną i wychowawczą dla dzieci alkoholików. Bardzo ważne jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinach, pomoc dla rodziców, których dzieci się upijają oraz zwiększanie dostępności do leczenia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

I. Cele strategiczne programu

- 1/ zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych
- 2/ zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- 3/ zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami

II. Cele operacyjne programu

- 1/ ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych
- 2/ zmiana zachowań i postaw mieszkańców i instytucji Tomaszowa w sytuacjach związanych z alkoholem
- 3/ wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży

- 4/ budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie)
- 5/ zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Realizatorzy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski Nr 7/2003 z dnia 12.02.2003 r. działająca w oparciu o regulamin określający zasady funkcjonowania w zakresie:
 - a/ Opiniowanie, inicjowanie i nadzorowanie wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - b/ Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu osób uzależnionych od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego.
 - c/ Kierowanie na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
 - d/ Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta w sprawie limitu punktów sprzedaży oraz zasad usytuowania.
 - e/ Opiniowanie decyzji o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym lub zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży alkoholu lub najbliższej okolicy.
 - f/ Kontrola przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
 - g/ Prowadzenie wywiadów środowiskowych dotyczących diagnozy problemu alkoholowego.
 - h/ Podejmowanie interwencji w sprawach przemocy w rodzinie.
 - i/ Diagnozowanie osób z problemem alkoholowym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją i rozwinięciem dotychczasowych działań prowadzonych na terenie naszego miasta. Stanowi on działania, które będą realizowane roku 2007. Program w swej konstrukcji merytorycznej jest tożsamy z zadaniami Wojewódzkiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006 – 2010.

Dotychczasowe działania pokazują jak trudna jest efektywna praca w obszarach profilaktyki i problemów uzależnień, ale też upewniają w przeświadczeniu, że jest ona konieczna i służąca dobru każdego człowieka i całego społeczeństwa.

Zadania zawarte w Programie na 2007 rok są inicjowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a bezpośrednio odpowiedzialnym za realizację Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dopuszcza się możliwość wprowadzenia do niniejszego Programu ewentualnych korekt, koniecznych do prawidłowej jego realizacji.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów Alkoholowych.

Wyszczególnienie		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W naszym mieście
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 450 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 900 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 900 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 1.500 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 1200 osób: dorosłych i dzieci

Dane pochodzą z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

WYNIKI OGÓLNOPOLSKICH BADAŃ ANKIETOWYCH ZREALIZOWANYCH W 2005 R. NA ZLECENIE PARPA

1. Radykalny w ostatniej dekadzie wzrost spożycia napojów alkoholowych w Polsce

- W ciągu ostatnich 3 lat (2002 – 2005) średnie spożycie 100% alkoholu wzrosło prawie o 1/3 (30%);
- W tym samym okresie (2002 – 2005) średnie spożycie wódki zwiększyło się o ponad 40%, a spożycie piwa o 10%.

Również oficjalne statystyki GUS dotyczące spożycia alkoholu w litrach na jednego mieszkańca potwierdzają radykalny wzrost spożycia napojów spirytusowych w latach 2002 – 2004. **Wzrost odnotowany w analizach GUS jest jeszcze większy niż wyniki badań ankietowych – wynosi on prawie 53% !!!**

Spożycie alkoholu w litrach na jednego mieszkańca (według GUS)

Lata	Spożycie w litrach na jednego mieszkańca					
	Wyroby spirytusowe (100% alkohol)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol	Całość (100% alkohol) *
1999	2,10	13,60	1,63	60,10	3,31	7,04
2000	2,00	11,90	1,43	66,20	3,64	7,07
2001	1,70	10,50	1,26	65,80	3,62	6,58
2002	1,70	11,20	1,34	70,70	3,89	6,93
2003	2,40	11,30	1,36	74,60	4,10	7,86
2004*	2,60	10,60	1,27	82,00	4,51	8,38

Odsetek osób ryzykownie pijących (tj.: powyżej 10 litrów 100% alkoholu rocznie wśród mężczyzn, a w przypadku kobiet ponad 7,5 litra czystego 100% alkoholu) zwiększył się w ciągu ostatnich trzech lat (2002 – 2005) o 30%.

Obecnie aż 16% populacji dorosłych Polaków zaliczanych jest do grupy pijących ryzykownie. Największy wzrost w tym zakresie odnotowano wśród młodych kobiet w grupie wiekowej 18-29 lat. Co dziesiąta kobieta w tej frakcji wiekowej (10,2%) pije w sposób ryzykowny (destrukcyjny dla zdrowia, upija się), a w ciągu 3 lat liczba kobiet w tej grupie badanych zwiększyła się aż o 73%. W populacji mężczyzn najbardziej wzrosła grupa ryzykownie pijących 50-latków (wzrost o 50%). Zdecydowanie wysoki wskaźnik wzrostu ryzykownie pijących wśród mężczyzn odnotowano także wśród osób bezrobotnych – wzrost o 48%.

3. Koncentracja spożycia

Ciekawe, a nawet zaskakujące wydają się wyniki badań pokazujące koncentrację konsumpcji alkoholu w badanej populacji. W tym kontekście warto wyjaśnić, iż ilość wypijanego alkoholu, do której przyznają się w badaniach ankietowych respondenci jest w rzeczywistości zaniżona o ok. 40 – 60%. Na tej podstawie można więc szacować, iż średnie spożycie alkoholu w 2005 r. liczone dla populacji wszystkich dorosłych Polaków wynosi ok. 9-11 litrów czystego 100% alkoholu (w 2002 r. było to ok. 7-8 litrów). Osoby wypijające ponad 6 litrów czystego alkoholu, stanowiące w 2005 r. nieco mniej niż 1/4 ogółu konsumentów (23%) wypily 75% alkoholu dostępnego na rynku. **Gdyby ten wzrost spożycia rozłożył się w miarę równomiernie w całej badanej populacji byłoby to znacznie mniej szkodliwe i obciążające dla społeczeństwa. Niestety, tak się nie stało. Radykalne zwiększenie odsetka osób ryzykownie pijących oznacza więcej problemów – zdrowotnych, ekonomicznych oraz związanych z bezpieczeństwem. Już dziś obserwujemy większą liczbę klientów izb wytrzeźwień, więcej pijanych kierowców na drogach, więcej nietrzeźwych sprawców przemocy domowej. Wkrótce prawdopodobnie zauważymy również niekorzystne zmiany wskaźników zdrowotnych związanych z piciem alkoholu (np. marskości wątroby, psychozy alkoholowe, zatrucia itp.).**

4. Zmiany w strukturze spożycia

Analizując wyniki z ostatnich trzech badań dotyczących wzorów konsumpcji alkoholu w Polsce (2002, 2003 i 2005) możemy zaobserwować wyraźne trendy. W 2002 r. ponad połowę wypijanego alkoholu stanowiło piwo, a ok. 41% napoje spirytusowe. W 2003 r. udział piwa w ogólnym spożyciu spadł do 48%, zaś napojów spirytusowych wzrósł do 43%. Badania z 2005 r. ujawniły, iż struktura spożycia sprzed trzech lat została odwrócona. Dziś najwięcej alkoholu – ponad 47% - wypijamy w postaci wódki, w postaci piwa 44,5%. Wino ma w Polsce dość stabilny ok. 9% udział w strukturze konsumpcji alkoholu.

5. Piwo jest „młodzieżowe”, a wino „dorosłe”

Młodzi ludzie piją najczęściej piwo, które kojarzą z „młodzieżowym” alkoholem, a nawet ze sportem, natomiast wino uważają za alkohol „dorosły”. Aż 94 proc. badanych nastolatków od 14 do 18 roku życia deklaruje, że spróbowało alkoholu przynajmniej raz, z czego aż 78 proc. spożywa go regularnie, 32 proc. przyznaje, że na skutek picia traci świadomość. Prawie 60 proc. nastolatków uważa, że reklamy alkoholu są skierowane również do nich.

Dane z badania przeprowadzonego w ośmiu dużych miastach pokazują, że młodzi ludzie inicjację alkoholową przeżywają w wieku 12-14 lat. Najczęściej sięgają po piwo, które kojarzy im się z rozrywką, przyjemnością, młodzieżowym charakterem, a nawet sportem (14 proc. badanych). Dość popularne (zwłaszcza wśród dziewcząt) jest wino, sięga po nie 24 proc. ankietowanych. Uważane jest one za „dorosły” alkohol, kojarzone jest z dobrym smakiem i przyjemnością. Najmniej popularne są alkohole wysokoprocentowe, jak wódka, które kojarzone są z kacem (49 proc.), złym samopoczuciem (26 proc.) i złym smakiem (25 proc.). Zaledwie 22 proc. badanych na pytanie, czy na spotkaniu towarzyskim powinien być alkohol, odpowiedziało „nie”. 42 proc. ankietowanych odpowiedziało „tak, piwo”, 20 proc. „tak, wino”, a 16 proc. „tak, wódka, whisky”.

Wśród odpowiedzi na pytanie „jak często pijesz alkohol?” nastolatki najczęściej odpowiadają, że „okazjonalnie”, czyli na imprezach i spotkaniach towarzyskich (78 proc.), 9 proc. odpowiada, że „często”, czyli także poza imprezami, a 2 proc., że „codziennie”.

Ocena ważności różnych problemów społecznych w skali lokalnej

<i>Wyszczególnienie</i>	Bardzo ważne	Ważne	Średnio ważne	Mało ważne	Nieważne	Trudno powiedzieć
1/ Bezrobocie	80,3	14,3	3,0	1,1	0,3	1,1
2/ Spadek stopy życiowej	60,8	27,7	7,6	2,1	0,5	1,3
3/ Picie przez młodzież	42,2	36,5	14,2	4,4	1,0	1,6
4/ Przemoc i agresja na ulicach	40,7	30,2	14,6	9,0	3,7	1,8
5/ Alkoholizm	40,5	37,4	15,5	4,5	0,7	1,3
6/ Zły stan zdrowia społeczeństwa	35,7	38,6	18,2	4,7	0,7	2,0
7/ Sytuacja mieszkaniowa	33,9	37,1	17,0	7,9	2,3	1,9
8/ Przemoc w rodzinie	28,6	37,8	18,7	9,4	1,9	3,6
9/ Narkomania	27,6	28,9	16,0	13,6	9,7	4,2
10/ Przystępność pospolita	27,5	37,8	17,4	10,7	3,1	3,5
11/ Zanieczyszczenie środowiska	23,9	36,0	22,4	12,1	3,5	2,0
12/ Przystępność gospodarcza	23,8	29,7	20,0	13,6	6,8	6,1
13/ Kryzys moralny	22,3	36,3	24,9	10,6	2,5	3,4
14/ AIDS	21,1	26,2	16,7	14,6	13,5	7,8

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W TOMASZOWIE LUBELSKIM NA 2007 ROK**

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
<p>Kontynuacja działalności Tomaszowskiego Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego, w tym: Działania wspierające dla osób uzależnionych i ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - gotowość do prowadzenia działalności w zakresie wsparcia osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin – grupy samopomocowe - prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego - prowadzenie grup wsparcia - prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych - organizacja czasu wolnego - organizowanie imprez okolicznościowych <p>Poradnictwo prawno – socjalno – terapeutyczne dla osób z problemem używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, ich rodzin i ofiar przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - porady prawno – socjalne - Punkt Konsultacyjno - Informacyjny - porady pierwszego kontaktu <p>Specjalistyczne działania konsultacyjno – interwencyjne dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin i ofiar przemocy.</p>		<p>Poradnia Odwykowa, Pełnomocnik ds. Uzależnień, Certyfikowani Specjaliści Terapii Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Klub Abstynenta „Promyk”</p>	<p>Cały rok</p>

<p>Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnień.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>szkolenia</i> - <i>warsztaty</i> - <i>wykłady</i> 	1.000	Grupa AA, Grupa Al-Anon,	
<p>Podnoszenie umiejętności wychowawczych nauczycieli i dyrektorów szkół w kierunku budowania nowoczesnych systemów wspomagania ucznia i programów profilaktycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>wykłady, warsztaty, treningi, szkolenia</i> 	3.000	Poradnia Odwykowa, Pełnomocnik ds. uzależnień,	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>konferencje, sympozja, seminaria</i> 	2.000	Certyfikowani Specjaliści	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>informatory, broszury i inne publikacje</i> 	500	Terapii Uzależnień,	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>warsztaty dla osób uzależnionych i współuzależnionych</i> 	3.500		
<p>Obozy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.</p> <p>Koszty utrzymania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>energia elektryczna</i> - <i>usługi telefoniczne</i> - <i>wyjazdy służbowe</i> - <i>zakup literatury, kaset wideo</i> - <i>materiały gospodarcze i chemiczne i biurowe</i> 	3.000 1.500 2.000 3.328 1.000	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	

Łączny koszt zadania - 20.828 zł.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
<p>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zapewnienie schronienia i bezpieczeństwa ofiarom przemocy domowej.</p> <p><i>Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej „Niebieska Linia”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>pomoc socjalna</i> - <i>porady prawne</i> - <i>porady pierwszego kontaktu</i> - <i>zajęcia edukacyjne dotyczące przemocy</i> 	8.000	Psycholog, Prawnik, Pracownik socjalny, Policjant	Cały rok

<ul style="list-style-type: none"> - <i>prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla rodzin, których dzieci piją alkohol lub biorą narkotyki</i> - <i>rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwości uzyskania pomocy w Tomaszowie Lubelskim</i> 		<p>Pedagog szkolny,</p> <p>Pełnomocnik</p> <p>ds. Uzależnień</p>	
--	--	--	--

Łączny koszt zadania - 8.000 zł.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
Programy i działania profilaktyczne w szkołach:			
- <i>programy realizowane w szkołach podstawowych</i>	3.000		
- <i>programy realizowane w gimnazjach</i>	3.000	Pełnomocnik	
- <i>programy realizowane w szkołach średnich i zawodowych</i>	2.000	ds. Uzależnień,	
- <i>konkurs „Człowiek wolny od nalogów”</i>	2.000	Miejska Komisja	
Wspomaganie programów edukacyjnych i profilaktyki.		Rozwiązywania Problemów	Cały rok
- <i>spektakle teatralne, happeningi, programy profilaktyczne, koncerty słowno-muzyczne</i>	2.500	Alkoholowych,	
- <i>dni promocji zdrowia,</i>	1.500		
- <i>festyn bezalkoholowy „Powitanie lata”</i>	2.000	Nauczyciele,	
Promowanie i wspieranie działalności dotyczącej organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży.		Pedagogzy szkolni,	
Działalność pozaszkolna:			
- <i>działania profilaktyczne, dotyczące wypoczynku (zimowiska, półkolonie, kolonie)</i>	6.500	Dyrektorzy szkół	

<p>Zajęcia sportowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja turniejów sportowych w piłce nożnej, koszykówce, tenisie stołowym, piłce ręcznej i inne – w czasie ferii zimowych i wakacji, w tym: nagrody dla uczestników - wspieranie młodzieżowych klubów bezalkoholowych - wspieranie podmiotów realizujących działania profilaktyczne <p>Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „Krokus”</p> <ul style="list-style-type: none"> - składki na ubezpieczenia społeczne - składki na Fundusz pracy <p>Bezalkoholowe dyskoteki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskoteki na feriach zimowych i w czasie wakacji. <p>Parafiada</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział dzieci i młodzieży w zawodach sportowych w ramach Ogólnopolskiej Parafiady <p>Remont pomieszczeń Świetlicy Socjoterapeutycznej „Krokus”</p> <p>Materiały gospodarcze, chemiczne, szkolne i biurowe</p> <p>Doposażenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „Krokus”</p> <p>Koszty utrzymanie świetlicy socjoterapeutycznej „Krokus”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energia elektryczna, ogrzewanie, woda, kanalizacja - telefon, internet w świetlicy 	<p>2.000</p> <p>2.000</p> <p>2.000</p> <p>36.000</p> <p>3.500</p> <p>1.500</p> <p>3.000</p> <p>3.000</p> <p>2.000</p> <p>1.500</p> <p>5.000</p> <p>1.500</p>	<p>Pełnomocnik</p> <p>ds. Uzależnień,</p> <p>Nauczyciele,</p> <p>Pedagodzy,</p> <p>Dyrektorzy szkół,</p> <p>Wychowawcy świetlicy</p> <p>Kościół</p> <p>Rzymsko – Katolicki,</p>	
--	--	---	--

Łączny koszt zadania - 85.500 zł.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
- wspieranie Klubu Absty-nenta „Promyk”,	16.000		Cały rok

- wspieranie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży	6.000	Pełnomocnik ds. Uzależnień,	
- wspieranie Oddziału Akcji Katolickiej	5.000		
- wspieranie grup AA	3.000		
- wspieranie grup „Al-Anon”			

Łączny koszt zadania - 30.000 zł.

Zadanie 5

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadania w razie potrzeby.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
<p>Współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>opiniowanie wniosków podmiotów gospodarczych o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,</i> - <i>działania kontrolne dotyczące podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,</i> - <i>zasady wydawania i przedłużania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (Uchwała Rady Miasta Nr VII/75/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r.)</i> - <i>występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym lub zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy,</i> - <i>badanie lekarza biegłego – obdukcja lekarska po wystąpieniu przemocy domowej w rodzinie alkoholowej.</i> 	2.000	<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>Pełnomocnik ds. Uzależnień,</p>	Cały rok

Łączny koszt zadania - 2.000 zł.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
Przygotowanie diagnozy potrzeb i zasobów dla ewentualnego utworzenia centrum integracji społecznej. Opracowanie i realizacja gminnej strategii polityki społecznej obejmującej programy: <ul style="list-style-type: none">- <i>pomocy społecznej,</i>- <i>polityki prorodzinnej,</i>- <i>ochrony zdrowia,</i>- <i>programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,</i>- <i>narkomanii</i>- <i>edukacji publicznej.</i>		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik ds. Uzależnień	Cały rok

Zadanie 7

Kompetencje członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sposób realizacji	Koszt zadania	Odpowiedzialny	Termin
<ul style="list-style-type: none">- opiniowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu osób uzależnionych od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego- kierowanie na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu- badania biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu- wynagrodzenia dla członków Komisji- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych,- zakup narkotestów dla policji i straży miejskiej- zakup materiałów biurowych,	3.500 8.000 1.000 4.500 500	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok

<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie osób z problemem alkoholowym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - monitorowanie problemów alkoholowych w mieście oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych - diagnoza lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jakimi dysponuje miasto. 		<p>Pełnomocnik</p> <p>ds. Uzależnień</p>	
---	--	--	--

Łączny koszt zadania

17.500 zł.

I. Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji:

1. Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za wykonanie konkretnych zadań na podstawie umowy zlecenia.
2. Za wykonywanie funkcji, członkowi Komisji, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80 zł. za każdorazowy udział w jej posiedzeniu.
3. Za przeprowadzenie badania w przedmiocie uzależnienia biegły otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 100 zł. za jedno badanie.
4. W razie potrzeby Komisja może zapraszać do udziału w pracach, kompetentnych biegłych i specjalistów oraz wnioskować do Burmistrza Miasta o zlecenie im wykonania niezbędnych czynności.

II. Koordynacja i kontrola realizacji programu

1. Rada Miasta i Burmistrz Miasta mają kompetencje stanowiące.
2. Pełnomocnik Burmistrza jest koordynatorem programu problemów uzależnień w Urzędzie Miasta, posiada on kompetencje projektujące, kreatywne, inicjatorskie, wykonawcze i egzekwujące.
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma kompetencje inicjatorskie, wykonawcze i oceniające.
4. Merytoryczną podstawą do finansowania zadań dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych w mieście jest harmonogram realizacyjny programu, stanowiący jego integralną część.